

Briselē, 13.9.2017.
COM(2017) 492 final

**KOMISIJAS PAZIŅOJUMS EIROPAS PARLAMENTAM, PADOMEI, EIROPAS
EKONOMIKAS UN SOCIĀLO LIETU KOMITEJAI UN REĢIONU KOMITEJAI**

Līdzsvarota un progresīva tirdzniecības politika globalizācijas iespēju izmantošanai

1. IEVADS

Globālā tirdzniecība ir būtiski svarīgs faktors konkurētspējīgā un plaukstošā Eiropas Savienībā — vairāk nekā 30 miljoni cilvēku ir nodarbināti, nodrošinot Eiropas eksportu uz pārējām pasaules valstīm. Globāli integrēta ekonomika joprojām nodrošinās priekšrocības gan lieliem, gan maziem vai vidējiem Eiropas uzņēmumiem, kā arī Eiropas iedzīvotājiem, darba ņēmējiem un patērētājiem. Taču pasaules tirdzniecība ir jāveido proaktīvi un jāpārvalda tā, lai nodrošinātu, ka tā ir godīga, pauž vērtības un stingri pieturas pie izstrādātajiem noteikumiem. Eiropas Savienības mērķis ir izveidot pārredzamu un atbildīgu tirdzniecības politiku visu iedzīvotāju labā, kura nodrošina mūsdienīgus risinājumus šodienas ekonomiskajiem apstākļiem, ko raksturo tehnoloģiju pārmaiņas. Ar Balto grāmatu par Eiropas nākotni¹ martā uzsāktās diskusijas ietvaros pārdomu dokumentā² tika ieskicēts, kā tirdzniecības politika līdz ar citiem ES politikas virzieniem var palīdzēt izmantot globalizācijas iespējas un nodrošināt, ka ieguvumi no tirdzniecības tiek taisnīgi sadalīti atbilstoši ES solidaritātes un ilgtspējības principiem.

Starptautiskā vide, kurā ES īsteno tirdzniecības politiku, nepārtraukti mainās. Arvien biežāk ir vērojama rīcība, ar ko tiek pārkāpta uz noteikumiem balstītā daudzpusējā tirdzniecības sistēma, kas var liecināt arī par protekcionisma atdzimšanu. Tajā pašā laikā daudzas tirdzniecības valstis — gan lielākas, gan mazākas starptautiskā tirgus dalībnieces — ir ļoti konkrēti izrādījušas apņemšanos īstenot taisnīgu un atvērtu starptautisko tirdzniecību.

Eiropas Komisija strādā, lai nodrošinātu, ka ES tirgus politika attīstās tiktāl, lai sasniegtu Savienības vispārējos ekonomiskos un politiskos mērķus, t. sk. uzlabojot tirdzniecības politikas saskaņotību ar citām ES ārējās un iekšējās politikas nostādnēm. Piemēram, tirdzniecība sekmē integrētu politikas veidošanu saskaņā ar Ilgtspējīgas attīstības programmu 2030. gadam, koncentrējoties ne tikai uz ekonomiskajiem aspektiem, bet arī uz sociālo un vides mērķu veicināšanu, un palīdz Eiropas programmas migrācijas jomā un Eiropas Drošības programmas īstenošanā. Spēcīgai un progresīvai politikas programmai ir jāspēj reaģēt uz pašreizējām iespējām un grūtībām, ar kurām saskaras Eiropa, vienlaikus rūpējoties par Eiropas galvenajām interesēm. Lai sasniegtu šos mērķus, šodien Komisija piedāvā jaunu iniciatīvu paketi, kas papildina un pilnveido esošo intensīvo Savienības tirdzniecības programmu:

- pirmkārt, **priekšlikumu regulai, ar ko izveido satvaru ES ieplūstošo ārvalstu tiešo ieguldījumu izvērtēšanai**, lai nodrošinātu, ka ārvalstu ieguldījumi joprojām ir būtisks izaugsmes avots ES, vienlaikus aizsargājot ES būtiskās intereses. Tiesību akta priekšlikumam ir pievienots Komisijas paziņojums, kurā detalizēti izklāstīta šādas izvērtēšanas stratēģiskā nepieciešamība;
- otrkārt, **ieteikumus sākt sarunas par tirdzniecības nolīgumiem ar Austrāliju un Jaunzēlandi**. Šie nolīgumi balstīsies uz visnesenākajiem veiksmīgajiem nolīgumiem cita starpā ar Kanādu, Vjetnamu, Singapūru un Japānu, paplašinot aliansi ar partneriem, kas apņēmušies pasaules tirdzniecībā ieviest progresīvus noteikumus;
- treškārt, **ieteikumu sākt daudzpusējas sarunas, lai izveidotu daudzpusēju tiesu ieguldījumu strīdu izšķiršanai**, kas ir vērienīga inovācija globālajā pārvaldībā;
- ceturtkārt, Komisija ir arī nolēmusi **no šā brīža publicēt ieteikumus sarunu norādēm par tirdzniecības nolīgumiem**, sākot ar šiem trim ieteikumiem šodien. Tas nozīmē, ka

¹ Eiropas Komisija, "Baltā grāmata par Eiropas nākotni", COM(2017)2025.

² Eiropas Komisija, "Pārdomu dokuments par globalizācijas iespēju izmantošanu", COM(2017)240.

vienlaikus ar iesniegšanu Padomei apspriešanai un nodošanu Eiropas Parlamentam, kā tas ir bijis iepriekš, tie tagad tiek arī automātiski nosūtīti valstu parlamentiem un darīti pieejami plašākai sabiedrībai, tādējādi no paša sākuma nodrošinot iespēju plašai un iekļaujošai diskusijai par plānoto nolīgumu;

- visbeidzot, Komisija ir arī nolēmusi **izveidot grupu, lai sniegtu konsultācijas par ES tirdzniecības nolīgumiem**, kas atbilst mērķim veidot pārredzamu un iekļaujošu tirdzniecības politiku.

Līdz ar paziņojumu Komisija šodien publicē arī pirmo divu gadu ziņojumu par tās tirdzniecības politikas stratēģijas “*Tirdzniecība visiem*” īstenošanu.³ Ziņojumā ir izklāstīti konkrēti sasniegumi un notiekošais darbs divu gadu laikā kopš stratēģijas apstiprināšanas, aprakstot gūtās mācības, kas virza ES tirdzniecības politikas tālāku attīstību. Vēlāk šoruden to papildinās *Ziņojums par brīvās tirdzniecības nolīgumu īstenošanu*, un Komisija aicina visas ieinteresētās personas uz diskusiju par tirdzniecības politiku, kas vērsta uz nākotni, balstoties uz abiem minētajiem ziņojumiem un šo paziņojumu. Turklāt, pamatojoties uz jauno Eiropas Konsensu par attīstību, šogad tiks pārskatīta stratēģija “Palīdzība tirdzniecībai”.

2. JAUNU PARTNERATTIECĪBU DIBINĀŠANA, LAI IZVEIDOTU PROGRESĪVUS GLOBĀLĀS TIRDZNIECĪBAS NOTEIKUMUS

ES ir apņēmusies veidot **atvērtu tirdzniecību, kuras pamatā ir uz noteikumiem balstīta daudzpusējas tirdzniecības sistēma**. Atvērtība pret preču, pakalpojumu, cilvēku un kapitāla plūsmām ir veicinājusi ES izaugsmi, konkurētspēju un patērētāju labklājību. Apvienojumā ar augstiem vides, darba, patērētāju un sociālās aizsardzības standartiem tā sekmē mūsu labklājību un ir atbilstošākais veids, kā likt globalizācijai darboties visu eiropiešu labā. Globalizācija ir vairāk nekā tikai tirdzniecība, un tās ietekme ir apvienota ar tehnoloģiju pārmaiņu ietekmi, taču nav šaubu, ka tirdzniecības politikai ir būtiska nozīme globalizācijas iespēju izmantošanā, lai nodrošinātu, ka tās ekonomiskā, sociālā un vides ietekme ir labvēlīga cilvēkiem un uzņēmumiem Eiropā un ārpus tās.

ES meklē partnerus, kuri vēlas strādāt kopā, **lai izstrādātu atklātus un progresīvus noteikumus** 21. gadsimta tirdzniecības apstākļiem, tādējādi stiprinot globālo pārvaldību. ES nesenie nolīgumi ar Kanādu, Singapūru un Vjetnamu, kā arī vienošanās pēc būtības ar Japānu ne tikai veido jaunas ekonomiskās iespējas uzņēmumiem un iedzīvotājiem, bet arī atspoguļo un veicina vispārējās Savienības ievērotās vērtības un saglabā valstu valdību tiesības reglamentēt sabiedrības intereses.

Jaunu ekonomisko iespēju radīšana

Lai atvērtu jaunus tirgus, Eiropas Komisijas mērķis ir īstenot **visaptverošu sarunu programmu gan daudzpusējā, gan divpusējā līmenī**, lai nodrošinātu savstarpēju piekļuvi tirgum. ES daudzpusējie pienākumi Pasaules Tirdzniecības organizācijā (PTO) ir pamats mūs tirdzniecības attiecībām visā pasaulē. Gatavojoties decembrī Buenosairesā notiekošajai ministru konferencei, ES virza PTO sarunu programmas pārveidošanu ar mērķi modernizēt pasaules tirdzniecības noteikumus un atjaunot PTO galveno lomu noteikumu izstrādē, it īpaši laikā, kad pastiprinās protekcionisms.

Komisija ir apņēmusies **stiprināt ES saites ar nākotnes izaugsmes dzinējspēkiem Āzijā un Latīņamerikā**. Sarunas ar Meksiku un Mercosur strauji progresē, un Komisijas mērķis ir

³ Eiropas Komisija, “*Report on the Implementation of the Trade Policy Strategy Trade for All*”, COM (2017) 491.

sarunu politiska noslēgšana līdz gada beigām. Drīz arī tiks iesniegti nolīgumi, par kuriem risinātas sarunas ar Singapūru un Vjetnamu.

ES un Kanādas Visaptverošais ekonomikas un tirdzniecības nolīgums (CETA) tiks provizoriski piemērots no 21. septembra. ES un Japāna principiālu vienošanos par ekonomisko partnerattiecību nolīguma galvenajiem elementiem panāca 6. jūlijā, un joprojām turpinās intensīvs darbs, lai līdz gada beigām vienotos par nolīguma galīgo redakciju. Šādi tālejoši nolīgumi, piemēram, ļaus atbrīvoties no lielākās daļas nodevu, ko ES uzņēmumi maksā par tirdzniecību ar Kanādu un Japānu, un atvērs jaunus tirgus ES eksportam, t. sk. lauksaimniecības, pārtikas un dzērienu nozarē. Ar šiem nolīgumiem tiks atcelti šķēršļi vairākās pakalpojumu nozarēs un vēl vairāk veicināta inovatīva un konkurētspējīga ekonomika, atvieglojot uzņēmējdarbību visiem uzņēmumiem un it īpaši mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

Savienības ievēroto vispārējo vērtību veicināšana

ES rāda priekšzīmi, **saglabājot augstus Eiropas standartus vides, patērētāju, sociālās un darba aizsardzības jomā, kā arī aizstāvēt pamattiesības, šajā ziņā nepieļaujot kompromisus.** Kopā ar mūsu partneriem mēs vēlamies izmantot tirdzniecības politikas instrumentus, lai veicinātu šos standartus visā pasaulē, ievērojot ilgtspējīgas attīstības mērķus, kuros tirdzniecība ir apzināta kā viens no būtiskākajiem īstenošanas līdzekļiem. Piemēram, visos modernos ES tirdzniecības nolīgumos tiek atbalstīta starptautisku vides aizsardzības un nodarbinātības standartu nolīgumu īstenošana, turklāt Eiropas un Japānas ekonomisko partnerattiecību nolīgums ir pirmais starptautiskais tirdzniecības nolīgums, kurā skaidri atbalstīts Parīzes klimata nolīgums. Nolīgums ar Kanādu nodrošināja tālejošus rezultātus nodarbinātības saistību jomā. Tas uzskatāmi pierāda, ka Komisijas pieeja šajā jomā, kas izklāstīta paziņojumā “*Tirdzniecība visiem*”⁴, dod rezultātus. Komisija šobrīd iesaistās plašās diskusijās ar Eiropas Parlamentu, Padomi un ieinteresētajām personām ar mērķi uzlabot mūsu nolīgumos iekļauto tirdzniecības un ilgtspējīgas attīstības nosacījumu īstenošanas un piemērošanas efektivitāti.

Reglamentēšanas tiesību saglabāšana

Ar ES nolīgumiem tiek arī **skaidri saglabātas valstu valdību tiesības reglamentēt sabiedrības interesēs**, kas ir svarīgs princips visām sarunām nākotnē⁵. Šis princips ir pamatā ES jaunajai pieejai attiecībā uz ieguldījumu aizsardzību. Komisija tagad īsteno pilnībā reformētu pieeju ieguldījumu aizsardzībai savos divpusējos nolīgumos, kas ievērojami atšķiras no ieguldītāja un valsts strīdu izšķiršanas sistēmas, kā to parāda nolīgums ar Kanādu.

Jaunu partnerattiecību dibināšana

Nolīgumi ar Japānu un Kanādu, kā arī straujais progress ar tādiem partneriem kā Meksika un Mercosur liecina, ka ir iespējams izstrādāt progresīvus un modernus tirdzniecības noteikumus. **Izmantojot šo impulsu, Komisija sniedz ieteikumus Padomei, lai risinātu sarunas par diviem jauniem tirdzniecības nolīgumiem** ar Austrāliju un Jaunzēlandi, kas papildina Komisijas neseno ieteikumu sākt sarunas ar Čīli. Minēto nolīgumu mērķis ir veicināt ilgtspējīgu izaugsmi, izvērsot tirdzniecību un tādējādi radot stabilu pamatu

⁴Komisijas 2015. gada 14. oktobra paziņojums (COM(2015)497) “Tirdzniecība visiem. Ceļā uz atbildīgāku tirdzniecības un ieguldījumu politiku”.

⁵ Saistības ir detalizētāk aprakstītas Kopīgajā interpretējošajā instrumentā par Visaptverošo ekonomikas un tirdzniecības nolīgumu (CETA) starp Kanādu un Eiropas Savienību un tās dalībvalstīm: <http://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-13541-2016-INIT/lv/pdf>.

ekonomisko saišu stiprināšanai ar visu Āzijas un Klusā okeāna reģionu, un paplašināt tādu partneru aliansi, kuri ir apņēmušies ievērot progresīvus globālās tirdzniecības noteikumus.

3. SPĒCĪGA TIRDZniecības UN IEGULDĪJUMU POLITIKA, KAS AIZSARGĀ ES INTERESES UN NODROŠINA TAISNĪGUMU

Mūsu tirdzniecības politikas mērķis ir panākt, lai atvērta tirdzniecība būtu taisnīga: nodrošinot, ka Eiropas uzņēmumi, darba ņēmēji un lauksaimnieki ar tirdzniecības partneriem visā pasaulē konkurē līdzvērtīgos apstākļos.

Tirgu atvēršana ir cieši saistīta **ar vispārējas noteikumu ievērošanas nodrošināšanu un gādāšanu par to, lai tiktu aizsargātas ES galvenās intereses**. ES aktīvi izmanto visus tai pieejamos līdzekļus, lai izpildītu saistības, kuras uzņēmušies tās partneri, lai atceltu tirdzniecības šķēršļus un apkarotu negodīgu praksi. Vairāki ES partneri, t. sk. pasaules lielākās tautsaimniecības, arvien vairāk īsteno vietējo politiku, kas kaitē citām valstīm vai grauj uz noteikumiem balstīto daudzpusējās tirdzniecības sistēmu. Komisija nepieciešamības gadījumā ir gatava arī pieņemt jaunus pasākumus, lai cīnītos ar šo tendenci.

Tirdzniecības aizsardzības instrumenti arī palīdz nodrošināt, ka ES uzņēmumi var strādāt godīgas konkurences apstākļos. Komisija intensīvi sadarbojas ar Eiropas Parlamentu un Padomi, lai panāktu ierosināto tirdzniecības aizsardzības instrumentu noteikumu vispārējo modernizāciju un izstrādātu jaunu antidempinga aprēķināšanas metodiku saskaņā ar Eiropas Padomes 2017. gada 23. jūnija secinājumiem, kuros aicināts panākt raitu likumdevēju vienošanos. Atjauninātie noteikumi saglabātu un stiprinātu ES spēju reaģēt uz būtiskiem tirgus kropļojumiem valstīs, kuras eksportē uz ES.

Antisubsidēšanas tirdzniecības aizsardzības instrumenta stiprināšana ir būtisks elements ES apņēmībā apkarot vienu no galvenajiem negodīgas starptautiskās tirdzniecības cēloņiem: **negodīgu subsidēšanas praksi**, it īpaši gadījumos, kad tā izraisa jaudas pārpalikumu. Turklāt ES turpinās virzīt iniciatīvas daudzpusējā līmenī attiecībā uz negodīgu subsidēšanu. Konkrēti, ES iesniedz priekšlikumus Pasaules Tirdzniecības organizācijā, kuri veicinātu rūpniecības subsīdiju pārredzamību un ierobežotu kaitējumu nodarošu subsīdiju izmantošanu lauksaimniecības un zivsaimniecības nozarē. ES arī risina jaudas pārpalikuma izraisītās problēmas, stiprinot starptautisko ekonomisko pārvaldību, piemēram, cenšoties risināt steidzamas problēmas tērauda rūpniecības nozarē Pasaules forumā par tērauda rūpniecības jaudas pārpalikumu, ko izveidojušas G20 un ESAO dalībvalstis.

Vēl viena joma, kurā bieži vien tiek negatīvi ietekmētas ES ražotāju intereses, ir publiskais iepirkums, kurā daudzi ES galvenie tirdzniecības partneri joprojām piemēro ierobežojošu praksi, kas diskriminē ES uzņēmējus un nenodrošina savstarpību tirgus pieejamības jomā. Tādēļ Komisija aicina ātri pieņemt tās pārskatīto priekšlikumu par **starptautiskā iepirkuma instrumentu**, t. i., līdzekli, ar ko veicināt atvērtu un savstarpēju piekļuvi iepirkuma tirgiem visā pasaulē.

Tāpat ES darbs pie globālās pārvaldības noteikumiem ir jāpielāgo jauniem globālās konkurences izaicinājumiem, piemēram, **bažām par to, ka ārvalstu ieguldītāji**, it īpaši subsidēti un/vai valdībām piederoši uzņēmumi, **pārņem stratēģiskus ES aktīvus**. ES principiālā atvērtība attiecībā uz ATI nemainīsies. Taču līdz ar to ir nepieciešama spēcīga un atbilstoša politika, lai, no vienas puses, atvērtu citus tirgus un nodrošinātu vienādu noteikumu piemērošanu visiem un, no otras puses, aizsargātu aktīvus no pārņemšanas, kas kaitē būtiskām ES vai tās dalībvalstu interesēm. Lai gan ES tirdzniecības un ieguldījumu politika joprojām ir atbilstošākais līdzeklis, ar ko nodrošināt, ka trešās valstis ir tikpat atvērtas pret ārvalstu ieguldījumiem kā ES un veicina līdzvērtīgus apstākļus ES uzņēmumiem, ir jāpieņem arī tādi pasākumi, ar kuriem tiek aizsargātas ES galvenās intereses.

Šodienas tirdzniecības politikas pasākumu paketes ietvaros Komisija ierosina izvērst ES sadarbību un izveidot satvaru ES ieplūstošo **ārvalstu tiešo ieguldījumu izvērtēšanai**. Tā mērķis ir novērst stratēģisku aktīvu pārņemšanu, kas var apdraudēt drošību vai sabiedrisko kārtību, tādējādi aizsargājot Eiropas galvenās intereses un vienlaikus saglabājot ES tirgu atvērtību pret ieguldījumiem kopumā.

Tādējādi šodienas **paziņojumā par ārvalstu tiešo ieguldījumu veicināšanu, vienlaikus aizsargājot būtiskas intereses**, tiek ierosināti turpmāki konkrēti pasākumi dalībvalstīm un attiecīgos gadījumos Komisijai, lai izvērtētu noteiktus ĀTI Eiropas Savienībā ar mērķi aizsargāt drošību un sabiedrisko kārtību. Paziņojums papildina priekšlikumu regulai, ar ko izveido satvaru ES ieplūstošo ārvalstu tiešo ieguldījumu izvērtēšanai, pamatojoties uz drošības vai sabiedriskās kārtības apsvērumiem, apvienojumā ar dalībvalstu sadarbības mehānismu, kā arī satvaru izvērtēšanai ES līmenī.

4. EFEKTĪVU NOLĪGUMU IZSTRĀDE PĀRREDZAMĀ UN IEKĻAUJOŠĀ SARUNU PROCESĀ

Ir svarīgi, kā mēs īstenojam tirdzniecības politiku un tirdzniecības sarunas. Ja ES vēlas izstrādāt efektīvus nolīgumus visu iedzīvotāju labā, šo nolīgumu izstrādei ir jābūt **atbildīgai, pārredzamai un iekļaujošai**. Tas ir visu ES iestāžu, visu dalībvalstu un visu valstu parlamentu kopīgs pienākums.

Lai palielinātu potenciālos ieguvumus no mūsu tirdzniecības politikas, **ES ir jābūt uzticamai sarunu partnerei**: mūsu institucionālajai lēmumu pieņemšanas procedūrai ir jābūt skaidrai, paredzamai un atbilstoši paredzētajam mērķim. Tātad ir jānodrošina, ka mūsu institucionālā uzbūve ļauj mums atbildīgi, pārredzami un iekļaujoši ratificēt un īstenot nolīgumus, par kuriem esam risinājuši sarunas. Eiropas Savienības Tiesas atzinums par ES un Singapūras brīvās tirdzniecības nolīgumu⁶ sniedz gaidīto skaidrību par kompetenču sadalījumu tirdzniecības un ieguldījumu nolīgumos starp ES un tās dalībvalstīm.

Ieteikumā sākt sarunas ar Austrāliju un Jaunzēlandi ir ietverts plašs tematu saraksts, kuri pilnībā sakrīt ar ES kopējo tirdzniecības politiku, t. sk. preču un pakalpojumu tirdzniecības un ārvalstu tiešo ieguldījumu liberalizācija, publiskais iepirkums, starptautiskie noteikumi ar mērķi nodrošināt vienlīdzīgus konkurences apstākļus un tālejoši ilgtspējīgas attīstības mērķi. Tas ļauj **ātri virzīties uz priekšu attiecībā uz politisko nepieciešamību stiprināt ES tirdzniecības pozīciju pasaulē**. Komisija ir gatava šīm sarunām paātrinātā tempā, lai varētu tās pabeigt līdz 2019. gada martam.

Ieteikums sākt sarunas ar Austrāliju un Jaunzēlandi neietver ieguldījumu aizsardzību un ieguldījumu strīdu izšķiršanu: ir jāpabeidz **diskusija par ES tirdzniecības nolīgumu un ieguldījumu aizsardzības nolīgumu vislabāko uzbūvi**, un Komisija ir gatava turpināt to apspriest ar Padomi un Eiropas Parlamentu. Tajā pašā laikā Komisija turpina risināt notiekošās ieguldījumu sarunas, t. sk. ar Japānu, Ķīnu, Mjanmu un citiem partneriem, lai uzlabotu ES ieguldītāju pozīciju ārvalstīs, vienlaikus veicinot ilgtspējīgu attīstību un aizsargājot valstu valdību tiesības reglamentēt. Komisija šodien arī pieņēma ieteikumu sākt sarunas par **ieguldījumu tiesas izveidi daudzpusējā līmenī**. Šis priekšlikums ir vēl viens solis ceļā uz pārredzamāku, saskaņotāku un godīgāku pieeju ieguldītāju sūdzību risināšanai aizsardzības nolīgumu ietvaros.

Kompetenču sadalījuma juridiskajam aspektam **nekādi nevajadzētu ietekmēt pieņemšanas procesa leģitimitāti un iekļautību**. Tas būtu jānodrošina neatkarīgi no tā, vai gala lēmums

⁶ Eiropas Savienības Tiesas 2017. gada 16. maija Atzinums 2/15 saskaņā ar LESD 218. panta 11. punktu.

par pieņemšanu tiek veikts ES līmenī vai arī dalībvalstu līmenī. Tāpēc Komisija atzinīgi novērtē faktu, ka ES dalībvalstu valdības šobrīd arvien aktīvāk iesaista **tirdzniecības pārrunās valstu un reģionālos parlamentus**. Valstu parlamentiem patiešām ir būtiska nozīme valdību pozīcijas uzraudzībā attiecībā uz ES tirdzniecības sarunām. Tāpēc Komisija mudina dalībvalstis turpināt un, ja vien iespējams, nodrošināt valstu parlamentu iesaisti tirdzniecības sarunās pēc iespējas agrākā posmā.

Tas ir viens no galvenajiem iemesliem, kādēļ Komisija ir nolēmusi **publicēt ieteikumus sarunu norādēm par tirdzniecības nolīgumiem**, sākot ar šodien iesniegto ieteikumu par Austrāliju, Jaunzēlandi un daudzpusējo ieguldījumu tiesu un ievērojot praksi, kas noteikta 50. panta sarunu procedūrai ar Apvienoto Karalisti.

Tas arī nozīmē, ka saskaņā ar ierasto praksi citu veidu Komisijas priekšlikumiem **šie ieteikumi tiks automātiski nosūtīti visiem ES valstu parlamentiem** un Eiropas Parlamentam tajā pašā laikā, kad tie tiks nosūtīti Padomei, kopā ar attiecīgo ietekmes novērtējuma ziņojumu. Tas palīdzēs valstu parlamentiem, kā arī dažādām ieinteresētajām personām pēc iespējas agrākā posmā paust savus uzskatus valdībām, kas tās pārstāv Padomes apspriedēs. Komisija ir gatava palīdzēt dalībvalstīm iesaistīt valstu un reģionālos parlamentus un turpināt diskutēt par to, kā vislabāk veicināt parlamentu iesaisti.

Visbeidzot, ņemot vērā mērķi veidot pārredzamu un iekļaujošu tirdzniecības politiku, Komisija ir nolēmusi izveidot **padomdevēju grupu ES tirdzniecības sarunu jautājumos**. Šo grupu pārstāvēs visaptverošs un līdzsvarots ieinteresēto personu kopums, t. sk. arodbiedrības, darba ņēmēju organizācijas, patērētāju grupas un citas nevalstiskās organizācijas. Tā sniegs Komisijas tirdzniecības sarunu dalībniekiem un politikas veidotājiem kvalitatīvus padomus jomās, kas saistītas ar tirdzniecības sarunām, ļaujot Komisijai izvērtēt dažādas perspektīvas un atzinumus tirdzniecības jomā.

5. NOSLĒGUMS

Eiropas Savienībai ir jāatbalsta atvērta un uz noteikumiem balstīta tirdzniecības sistēma un jāīsteno spēcīga un proaktīva tirdzniecības politika, pamatojoties uz atvērtību, nevis protekcionismu, gādājot par mūsu turpmāku labklājību un ilgtspējīgu Eiropas ekonomikas attīstību.

Tādējādi Eiropas Komisijai ir jāsekmē tālejoša un progresīva, atvērta, uz vērtībām un noteikumiem balstīta tirdzniecības programma globālā mērogā. Tas nozīmē tādu tirdzniecības politiku, kas ne tikai rada jaunas ekonomiskās iespējas mūsu uzņēmumiem un iedzīvotājiem, bet arī atspoguļo un veicina Savienības ievērotās vispārējās vērtības un aizsargā valdību tiesības reglamentēt sabiedrības interesēs.

Atlikušajā pilnvaru laikā Komisija izmantos iepriekšējos veiksmīgos nolīgumus, lai nodrošinātu konkrētu labumu visiem iedzīvotājiem. Lai to izdarītu, ES ir nepieciešama stingra politikas pieeja un visu iesaistīto iestāžu pārstāvju vienprātība. Diskusijai ir jānotiek, taču tajā pašā laikā mums nevajadzētu aizmirst uzdevumu arī turpmāk sekmēt Eiropas intereses. Tāpēc Komisija plāno paātrināt visas notiekošās sarunas un aicina visas iestādes ātri iesaistīties diskusijā par ES tirdzniecības nolīgumu un ES ieguldījumu aizsardzības nolīgumu plašāku mērogu.

Nesenās vienošanās ar Kanādu un Japānu liecina, ka mērķis radīt atvērtu, uz noteikumiem balstītu un progresīvu tirdzniecības politiku ir ne tikai iespējams. Tas arī tiek veiksmīgi īstenots, nodrošinot savstarpēji izdevīgus rezultātus un stiprinot globālo pārvaldību ar ES partneriem. Šodien iesniegtā tirdzniecības politikas pasākumu pakete veicina mūsdienīgu ES tirdzniecības politiku, kas palīdz īstenot Komisijas apņemšanos izmantot globalizācijas iespējas.